



APROBAT PRIN HOTĂRÂREA

***ADUNĂRII GENERALE A ACȚIONARILOR
BĂNCII DE ECONOMII S.A.***

PV NR. 2 DIN 29 APRILIE 2014

**CODUL
DE GUVERNARE
CORPORATIVĂ
(ÎN REDACȚIE NOUĂ)**

CUPRINS

I. INTRODUCERE	3
II. DESPRE BANCA	4
III. NOTIUNI UTILIZATE	4
IV. DEFINITII ȘI PRINCIPII	5
V. PROTECTIA DREPTURILOR ȘI INTERESELE ACTIONARILOR	6
VI. ROLUL ȘI RESPONSABILITATEA ORGANELOR DE CONDUCERE	8
A. ADUNAREA GENERALA A ACTIONARILOR	8
B. CONSILIUL BANCII	10
C. ORGANUL EXECUTIV AL BANCII	12
D. CONTROLUL ACTIVITATII ECONOMICO-FINANCIARE	13
E. CONTROLUL INTERN ȘI AUDITUL INTERN	14
F. AUDITUL EXTERN	15
VII. INDEPENDENTA ACTIVITATILOR	15
VIII. TRANSPARENTA ȘI DEZVALUIREA OBIECTIVA A INFORMATIEI PRIVIND ACTIVITATEA BANCII	15
IX. POLITICA DE DIVIDENDE	16
X. LEGALITATE ȘI ETICA	17
XI. RELATIILE CU PARTI ASOCIATE	17
XII. POLITICI EFICIENTE DE MANAGEMENT A PERSONALULUI	17
XIII. POLITICI EFICIENTE DE MANAGEMENT A CONFLICTELOR	18
A. CONFLICTELE CORPORATIVE	18
B. TRANZACȚII CU CONFLICT DE INTERES ȘI DE PROPORȚII	18
XIV. DISPOZITII FINALE	19

I. INTRODUCERE

1. Guvernarea Corporativă reprezintă un set de procese, practici, politici și reglementări legate de modalitatea în care Banca este condusă, administrată și controlată. Guvernarea corporativă include relația între toate părțile interesate implicate și scopurile pentru care Banca există și este guvernată. Părțile interesate se identifică prin acționarii băncii, Consiliul și Organul executiv al Băncii și alții (angajații, clienții, creditorii, debitorii, partenerii, organele de supraveghere, întreaga comunitate).
2. Scopul prezentului Cod este de a îmbunătăți și sistematiza cadrul guvernării corporative în Bancă, a asigura un nivel înalt de transparență a guvernării Băncii și de a confirma vigilența credibilă în vederea respectării standardelor guvernării corporative. În particular:
 - ☞ Banca urmează a fi gestionată cu responsabilitatea, fiabilitatea și eficiența necesară în scopul maximizării valorii Băncii și altor beneficii ale acționarilor; și
 - ☞ Dezvăluirea informației, transparența precum și eficiența managementului profilului de risc și sistemului de control intern urmează a fi asigurată de maniera cuvenită.
3. Codul reprezintă o totalitate de reguli și recomandări pe care Banca urmează să le respecte în cursul activității sale în scopul asigurării unui nivel înalt al eticii de afaceri în cadrul relațiilor interne ale Băncii, precum și în relațiile sale cu alți participanți ai pieței și comunității.
4. Prevederile Codului sunt aliniate legislației în vigoare a RM, luând în considerație practica conduitei corporative dezvoltată în țară, anumite standarde de etică, necesități și condiții în care instituțiile își gestionează afacerile în scopul dezvoltării acestora, precum și principiile de guvernare corporativă recunoscute internațional.

Baza normativ-legală ce reglementează aria și termenii de aplicare a prezentului Cod *se identifică* cu prevederile Codului Muncii al RM nr.154-XV din 28.03.2003; Legii privind Societățile pe Acțiuni, nr.1134-XIII din 02.04.1997; Legii Instituțiilor Financiare nr.550-XIII din 21.07.1995; Codului de guvernare corporativă a CNPF a RM, Regulamentul BNM cu privire la sistemele de control intern în bănci, HCA nr.96 din 30.04.2010; Actele BNM, care reglementează guvernarea corporativă în bănci; Statutul Băncii de Economii S.A., precum și ținând cont de practica general acceptată, inclusiv documentele Comitetului Basel și principiile OECD privind guvernarea corporativă.
5. Banca recunoaște că practicile de guvernare corporativă aplicate nu au natură statică. Consiliul băncii va revizui periodic Codul, în vederea ajustării acestuia prevederilor legislației în vigoare, recomandărilor și celor mai bune practici aplicabile guvernării corporative a instituțiilor locale și internaționale, prezentând, după necesitate, propuneri relevante Adunării generale a acționarilor.

6. Oficialii băncii și angajații urmează, în corespundere cu acordurile respective încheiate cu Banca, să-și asume anumite obligațiuni stipulate în acest Cod și urmează să respecte cerințele acestuia.

II. DESPRE BANCA

7. Banca de Economii S.A. este unul dintre liderii pieței financiare a Republicii Moldova, prezentă prin activitatea sa și serviciile oferite în majoritatea ramurilor economiei naționale. Rețeaua unică de subdiviziuni teritoriale a băncii și implementarea celor mai inovatoare tehnologii asigură accesibilitatea Băncii din orice colț al țării.
8. Banca își gestionează activitatea pe piața financiar-bancară, în baza licenței eliberată de Banca Națională a Moldovei, Seria A MMII Nr. 004454.
9. **Misiunea băncii** – de a desfășura activități financiare și de împrumut, oferind servicii de excelență, însoțite de un management prudent al resurselor populației și un angajament de implicare în susținerea continuă a dezvoltării mediului de afaceri cu scopul de a contribui la creșterea economică a țării.
10. Întru realizarea misiunii, Banca se ghidează de următoarele valori corporative:
 - ☞ **Respect pentru tradiții și istorie** - cu începuturile puse la finele anului 1940, Banca păstrează o atitudine respectabilă față de rezultatele obținute pe parcursul întregii activități și creează premise favorabile pentru transmiterea acestora pentru generațiile viitoare. Avem încrederea că prezentul nu are viitor fără cunoaștere și punerea în valoare a trecutului;
 - ☞ **Creativitate și profesionalism** – suntem convinși că o echipa nu este viabilă dacă nu inspiră prin creativitate și profesionalism. Doar în aceste condiții putem asigura atractivitate și obținerea unor rezultate necesare;
 - ☞ **Perfecționare continuă și inițiativa** – în tot ce facem ne orientăm spre evoluție și lansare de produse, servicii și tehnologii bancare noi cu scopul incitării de o manieră inteligentă a consumului de servicii și produse bancare și asigurării competitivității;
 - ☞ **Deschidere, corectitudine și transparență** – întotdeauna asigurăm deschidere și corectitudine în relațiile cu clienții și partenerii, având certitudinea că doar într-un mediu de afaceri transparent pe care dorim să-l construim putem asigura dezvoltarea durabilă;
 - ☞ **Încredere și responsabilitate** – încrederea clienților, partenerilor și acționarilor este vitală pentru noi și acest fapt ne fortifică credința în stabilitatea afacerii pe termen lung. Banca la rândul său prin abordarea responsabilă a nevoilor și aspirațiilor clienților, partenerilor, acționarilor și societății civile creează premise solide pentru siguranța și continuitatea relațiilor stabilite.

III. NOTIUNI UTILIZATE

11. Următoarele definiții sunt utilizate în cod:

Adunarea generală a acționarilor – organul suprem de conducere a băncii, prin intermediul căruia acționarii își realizează dreptul de participare la conducerea activității Băncii.

Conflict corporativ – discrepanțe sau dezacorduri între:

- Acționari și organele de conducere ale băncii;
- Organele de conducere ale băncii sau membrii acestora/angajații serviciului audit intern;
- Organele de conducere a băncii și părțile asociate, privind chestiunile de guvernare a băncii ce afectează negativ interesele acționarilor și activitatea băncii.

Consiliul băncii – organul de conducere, care reprezintă interesele acționarilor în perioada dintre Adunările generale și în limitele atribuțiilor sale, exercită conducerea generală și supraveghează activitatea Băncii.

Evenimente semnificative – un număr de evenimente sau tranzacții realizarea cărora de către Bancă ar implica schimbări fundamentale în activitatea acesteia.

Legislație – totalitatea actelor legislative și normative în vigoare ale Republicii Moldova.

Oficial – membru al Consiliului băncii, Organului executiv.

Organul executiv – Comitetul de Conducere al Băncii.

Pagina Web a băncii – www.bem.md

Părți asociate – orice persoană exercitându-și drepturile care sunt stipulate în legislație și statut în legătură cu activitățile băncii;

Statut – statutul băncii aprobat de Adunarea generală a acționarilor – reprezentat printr-un ansamblu de dispoziții cu caracter oficial, prin care se reglementează scopul, structura și modul de funcționare ale Băncii.

12. Alte noțiuni utilizate în Cod urmează a fi interpretate conform uzanțelor în legislația în vigoare și Statut.

IV. DEFINITII ȘI PRINCIPII

13. Banca consideră guvernarea corporativă ca instrument de creștere a eficienței activităților Băncii, întăririi reputației sale și reducerii costurilor de consolidare a capitalului băncii.

14. Prevederile Codului guvernării corporative urmează să corespundă legislației în vigoare și urmează să descrie distribuirea justă a responsabilităților între organele de conducere ale Băncii.
15. Principiile generale de guvernare corporativă includ:

Drepturile și tratamentul echitabil al acționarilor. Banca respectă drepturile acționarilor și contribuie ca acționarii să-și exercite drepturile. Banca ajută acționarii să-și exercite drepturile prin asigurarea unei comunicări eficiente și prestarea informațiilor înțelese, asigurând accesibilitatea continuă, precum și încurajând acționarii să participe la Adunările generale.

Rolul și responsabilitatea organelor de conducere. Consiliul urmează a dispune de aptitudini și cunoștințe pentru a fi capabil să gestioneze diferite chestiuni de afaceri și să dispună de abilitați de a monitoriza și evalua performanțele managementului. Acesta necesită să aibă componența suficientă și să dea dovadă de angajament suficient pentru îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților asumate. Există chestiuni ce abordează un mix între Organul executiv și Consiliu.

Interesele părților asociate. Banca recunoaște toate obligațiile legale și altele în fața altor părți asociate legitime.

Integritate și comportament etic. Luarea deciziilor responsabile și etice, pe lângă faptul că prezintă importanță pentru relațiile publice ale băncii, reprezintă un element necesar pentru gestiunea profilului de risc și evitarea unor acțiuni judiciare. Banca va dezvolta un cod de etică pentru manageri și angajați ce va promova un proces de luare a deciziilor responsabile și etice. Este importantă înțelegerea faptului că încrederea Băncii în integritatea, loialitatea și etica fiecărui angajat este punctul de plecare pentru succesul afacerii.

Dezvăluire și transparență. Banca va explica și va face publice rolurile și responsabilitățile Consiliului și Organului executiv pentru a asigura acționarii cu nivelul necesar de responsabilitate. Banca va implementa proceduri de verificare independentă și menținere a integrității rapoartelor financiare ale băncii. Dezvăluirea informațiilor aferente băncii și activității urmează a fi oportună și echilibrată pentru a asigura accesul la informații clare și efective.

V. PROTECTIA DREPTURILOR ȘI INTERESELOR ACTIONARILOR

16. Guvernarea corporativă a Băncii urmează să fie bazată pe principiul de protecție și respect a drepturilor și intereselor legale ale acționarilor legate de participația în capitalul băncii și urmează să promoveze activități eficiente ale Băncii.
17. Acționarii urmează să aibă respectate drepturile prevăzute de legislație și Statut.
18. **Dreptul la metode sigure de înregistrare și confirmare a proprietății.** Banca va încredința ținerea Registrului deținătorilor de valori mobiliare ale Băncii unei

persoane autorizate în baza unui contract, în care sunt prevăzute responsabilități care să asigure oportunitatea, plenitudinea și corectitudinea efectuării înregistrărilor, precum și păstrarea, integritatea și protecția informației, datelor, înscrierilor și a altor documente, care se referă la acționarii Băncii și conturile lor în conformitate cu Statutul Băncii și legislația în vigoare.

19. Pentru ținerea Registrului deținătorilor de valori mobiliare Banca va da preferință participantului profesionist în domeniu, care corespunde următoarelor criterii:
 - Reputația profesională pe piața valorilor mobiliare;
 - Independența în raport cu Banca, membrii organelor de conducere și persoanelor afiliate Băncii;
 - Calitatea și prețul serviciilor prestate;
 - Accesibilitatea oficiului participantului profesionist.
20. **Dreptul de posesiune, de a transmite sau a înstrăina acțiunile în condițiile legii.** Acționarilor li se asigură libertatea de gestiune a acțiunilor deținute la propria discreție din momentul înregistrării dreptului de proprietate asupra lor, să efectueze orice acțiuni ce nu contravin legii și nu încalcă drepturile protejate prin lege a altor persoane. Banca nu va limita neîntemeiat dreptul acționarului la înstrăinarea acțiunilor sale (cu respectarea procedurilor, stabilite de Banca Națională a Moldovei), precum și dreptul preferențial la subscriere pentru acțiunile emise suplimentar.
21. **Dreptul de a fi informat.** Acționarii au dreptul la primirea regulată și oportună a informației integre și veridice despre bancă în conformitate cu legislația în vigoare. Acest drept este realizat prin includerea în raportul anual, prezentat acționarilor, a informației necesare, ce ar asigura evaluarea rezultatelor anuale a activității Băncii, precum și să aibă acces la informația dezvăluită de Bancă în corespundere cu cerințele legale și cerințele de supraveghere bancară.
22. Procedurile privind schimbul de informații între acționari și Bancă urmează să fie reglementate de legislație, Statut și alte documente interne ale Băncii.
23. Banca la rândul său este în așteptarea unei dezvăluiri reciproce din partea acționarilor privind deținătorii reali ai acțiunilor sau grupurilor de persoane afiliate, împuterniciți cu drept decizional privind realizarea drepturilor legate de participația în Bancă. În condițiile în care prevederile legislației vor stabili cerințe restrictive față de acționarii persoanele rezidente în jurisdicțiile ce nu implementează standardele internaționale de transparență, inclusiv privind deținerea cotelor în capitalul Băncii, acționarii vor asigura individual conformarea cu aceste cerințe legale.
24. Acționarii nu trebuie să-și depășească drepturile oferite. Nu sunt acceptate acțiunile acționarilor, întreprinse exclusiv cu intenția de a compromite drepturile altor acționari și Băncii.
25. Acționarii sunt independenți în evaluarea și înregistrarea costurilor și beneficiilor inerente valorificării drepturilor sale.

26. **Dreptul de a participa și de a vota la Adunarea generală a acționarilor.** Acționarii au dreptul de a participa la guvernarea Băncii prin luarea deciziilor pe cele mai importante chestiuni aferente activității Băncii la Adunarea generală. Organizarea Adunării generale asigură Banca cu posibilitatea informării anuale a acționarilor despre activitatea desfășurată, realizările obținute și prognozele, atragerii acestora în discutarea și luarea deciziilor pe marginea celor mai importante chestiuni.
27. Pentru desfășurarea eficientă a Adunării generale a acționarilor Banca urmează să dea posibilitate acționarilor de a se pregăti corespunzător pentru participare la ea;
- acționarilor li se va acorda posibilitatea de a face cunoștință cu lista persoanelor care au dreptul de a participa la Adunarea generală a acționarilor;
 - locul, data și ora ținerii adunării generale urmează să fie stabilită în așa mod, încât acționarii să aibă posibilitatea reală și neîmpovărătoare de a participa la ea;
 - drepturile acționarilor de a cere convocarea Adunării generale și de a înainta propuneri pentru ordinea de zi a Adunării să nu implice dificultăți nejustificate la confirmarea de către acționari a existenței acestor drepturi;
 - fiecare acționar să aibă posibilitatea de a-și realiza dreptul de a vota în cel mai simplu și comod mod pentru el.
28. Acționarii pot încredința prezentarea intereselor sale altui acționar sau persoanelor terțe.
29. **Dreptul de a fi tratați în mod echitabil toți deținătorii de acțiuni de același tip și din aceeași clasă.** Practica guvernării corporative a Băncii este axată pe tratarea echitabilă a tuturor acționarilor în baza prevederilor legale.
30. **Dreptul la o cota parte din profitul Băncii (dividende).** Acționarii au dreptul la o cotă parte din profitul Băncii (dividende), pentru care se va stabili un mecanism transparent și clar de calcul și de plată a dividendelor.
31. Acționarii vor dispune de informația suficientă pentru a-și forma o imagine veridică despre condițiile de plată a dividendelor și modul lor de achitare.
32. **Dreptul de a primi o parte din patrimoniul băncii în caz de lichidare.** Organele de conducere vor asigura respectarea drepturilor acționarilor de a primi o parte din patrimoniul Băncii în caz de lichidare.

VI. ROLUL ȘI RESPONSABILITATEA ORGANELOR DE CONDUCERE

A. ADUNAREA GENERALA A ACTIONARILOR

33. Adunarea generală a acționarilor este organul suprem de conducere a Băncii, prin intermediul căruia acționarii își realizează dreptul de participare la conducerea activității Băncii.

34. Competența Adunării generale a acționarilor, periodicitatea convocării ei, ordinea desfășurării și luării deciziilor sunt reglementate în Statutul Băncii, Regulamentul Adunării generale a acționarilor Băncii de Economii S.A. și legislația în vigoare.
35. Măsurile procedurale privind ținerea Adunării generale a acționarilor urmează să întrunească următoarele cerințe:
 - Atitudine corectă și egală față de toți acționarii;
 - Accesibilitatea participării la Adunarea generală pentru toți acționarii;
 - Asigurarea informației raportate și măsurilor organizatorice întreprinse pentru ținerea Adunării generale;
 - Simplitatea și transparența ținerii Adunării generale a acționarilor.
36. La organizarea Adunării generale ordinare anuale cu prezența acționarilor sau sub formă mixtă, vor fi respectate cerințele privind necesitatea prezentării propunerilor la ordinea de zi a Adunării în termene până la data de 20 ianuarie a anului următor celui gestionar.
37. Publicarea anunțului privind organizarea Adunării generale ordinare va fi efectuată în termen până la 30 de zile până la desfășurarea acesteia.
38. Informația despre ținerea Adunării generale a acționarilor se expediază de către Bancă fiecărui acționar (reprezentantului lui legal sau deținătorului nominal de acțiuni) sub formă de aviz, la adresa indicată în lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală.
39. Ordinea de zi a Adunării generale nu poate fi modificată din moment ce a fost anunțată acționarilor, cu excepția cazurilor când la Adunarea generală a acționarilor sunt prezenți 100% din acțiunile cu drept de vot sau în alte cazuri prevăzute de Statutul Băncii.
40. Acționarii au dreptul să adreseze întrebări și să obțină răspunsuri la acestea, să propună rezoluții și să participe la Adunări prin corespondență, iar când există posibilități și prin intermediul tehnologiilor informaționale.
41. Consiliul Băncii și Organul executiv trebuie să asigure acționarii cu toată informația necesară pentru reprezentarea obiectivă a chestiunilor incluse în ordinea de zi și aprobarea deciziilor în cadrul Adunărilor generale ale acționarilor, precum și pentru luarea de atitudini proprii față de Bancă.
42. Politicile Băncii referitoare la repartizarea profitului net, majorarea rezervelor, plata dividendelor, modificarea componenței numerice a Consiliului Băncii, Comisiei de cenzori, precum și aprobarea cuantumului remunerației și încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor lor, vor fi introduse ca subiecte separate în ordinea de zi a Adunării generale a acționarilor.
43. În scopul asigurării transparenței, Ordinea de zi a Adunării generale nu va include puncte întitulate ca „Alte” sau „Diverse”.

44. Ordinea de ținere a Adunării generale a acționarilor va asigura respectarea drepturilor acționarilor.
45. Procesul de votare în cadrul Adunării generale a acționarilor urmează a fi simplu și convenabil pentru acționari, utilizând oricare din metodele posibile de votare acceptate conform procedurilor aprobate.
46. Banca va tinde să asigure participarea reprezentanților Comisiei de cenzori și auditorului extern în activitatea Adunării generale a acționarilor.
47. După ținerea Adunării generale a acționarilor, informația privind ținerea Adunării generale a acționarilor și deciziile aprobate vor fi publicate pe pagina Web a Băncii și în mijloacele mass-media indicate în Statut.

B. CONSILIUL BANCII

48. Activitatea Consiliului băncii urmează să se bazeze pe următoarele principii:
 - 1) respectarea și implementarea la maximum a intereselor acționarilor și Băncii;
 - 2) protecția drepturilor acționarilor; și
 - 3) responsabilitatea pentru activitățile asumate de Bancă.
49. Consiliul Băncii este ales de Adunarea generală și este subordonat acesteia.
50. Componența Consiliului Băncii urmează să asigure cea mai eficientă îndeplinire a responsabilităților stabilite. În acest scop, membrii Consiliului Băncii urmează să dispună de cunoștințele, abilitățile și experiența necesară pentru primirea deciziilor în competența Consiliului și inerente activității eficiente a acestuia.

Persoanele alese în rândul membrilor Consiliului Băncii trebuie să corespundă criteriilor stabilite de organele de supraveghere privind calificarea, experiența, reputația în cercurile de afaceri, inexistența antecedentelor penale și probelor care ar demonstra că au purtat răspundere la locurile anterioare de muncă pentru apariția de probleme financiare și administrative, inexistența mărturiilor de escrocherii financiare, de evaziune fiscală, etc.
51. Alegerea componenței Consiliului Băncii este asigurată prin aplicarea unor proceduri transparente de alegere, ținând cont de părerile acționarilor, asigurând corespunderea componenței Consiliului cu cerințele legislației în vigoare.
52. Alegerea membrilor Consiliului Băncii prin vot cumulativ reprezintă o garanție privind protejarea drepturilor acționarilor minoritari.
53. Membrii Consiliului Băncii urmează să acționeze cu bună credință în interesul acționarilor și Băncii, fiind în totalitate informați.

54. Majoritatea membrilor Consiliului trebuie să fie persoane care nu sunt afiliate Băncii, cu excepția afilierii determinate de calitatea de membru al Consiliului.
55. Consiliul Băncii urmează să asigure transparența activităților sale în fața acționarilor.
56. Responsabilitățile Consiliului Băncii sunt separate de cele ale Organului executiv și descrise în Statut și Regulamentul Consiliului Băncii.
57. Responsabilitățile între Președintele Consiliului care este responsabil pentru asigurarea activităților Consiliului și Organul executiv care este responsabil de activitățile zilnice ale Băncii urmează a fi separate clar și reflectate în actele normative interne ale Băncii.
58. Periodicitatea convocării în ședințe, desfășurarea și luarea deciziilor sunt prevăzute în Statutul Băncii și Regulamentul funcțional al Consiliului Băncii.
59. Deciziile Consiliului Băncii se iau cu votul majorității simple a membrilor Consiliului prezenți la ședință, iar în caz de paritate de voturi, votul președintelui Consiliului Băncii este decisiv. Transmiterea votului de către un membru al Consiliului Băncii altui membru al Consiliului sau altei persoane nu se admite.
60. Consiliul Băncii va stabili scopurile, direcțiile de dezvoltare prioritare și va stabili principalele obiective de dezvoltare pe termen lung a activității Băncii, precum și va asigura disponibilitatea resurselor umane și financiare necesare pentru atingerea acestor obiective. Consiliul Băncii va asigura controlul activității Organului executiv.
61. Consiliul Băncii urmează să asigure o evaluare a obiectivelor strategice stabilite, considerând situația pe piață, poziția financiară și alți factori cu impact asupra activității financiare și de afaceri a Băncii.
62. În competența Consiliului Băncii intră și aprobarea reglementărilor interne aferente gestiunii profilului de risc, asigurând complianța cu prevederile legale și normative în vigoare.
63. Consiliul băncii, după necesitate, dar nu mai rar de o dată pe an, va asigura revizuirea eficienței sistemului de control intern al Băncii.
64. Consiliul băncii va asigura determinarea reglementărilor de dezvăluire a informației, stabilind clasificarea informației ce urmează a fi dezvăluită, precum și va asigura dezvăluirea informației conform cerințelor legale și normative impuse de organul de supraveghere și legislația în vigoare.
65. În cazul unor eventuale decizii ale Consiliului care pot genera diferite efecte asupra unor grupuri de acționari, membrii Consiliului vor acționa urmând principiul beneficiilor maxime pentru Bancă.

66. Membrilor Consiliului le este interzis să dezvăluie informații de care iau cunoștință la exercitarea funcției lor, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, statut și prezentul Cod.
67. Sistemul de evaluare și remunerare a membrilor Consiliului Băncii urmează să motiveze activitatea acestora în interesul acționarilor și Băncii.

C. ORGANUL EXECUTIV AL BANCII

68. Managementul activității zilnice a băncii urmează să fie realizat de Comitetul de Conducere în concordanță cu Statutul și prevederile Regulamentului Comitetului de Conducere al Băncii de Economii S.A.
69. Organul Executiv urmează să gestioneze activitățile zilnice ale băncii cu scopul atingerii sarcinilor și implementării planurilor de afaceri și strategiei Băncii.
70. Conducerea activității curente a Băncii se efectuează în conformitate cu regulamentele interne ale Băncii de către Organul executiv. Obligațiile, drepturile și responsabilitățile Organului executiv sunt determinate de legislația în vigoare, Statut și Regulamentul Comitetului de Conducere al Băncii.
71. Organul executiv urmează să-și bazeze activitatea pe principii ca integritatea, onestitatea, raționalitate, prudență și regularitate.
72. Activitățile Organului executiv urmează să fie abordate din principiul respectării intereselor acționarilor și în corespundere cu deciziile acționarilor și Consiliului băncii.
73. Organul executiv este supravegheat de către Consiliul băncii și de Adunarea generală a acționarilor.
74. Membrii Organului executiv al băncii urmează să dispună de cunoștințele, abilitățile și experiența necesară pentru primirea deciziilor în competența acestora.
75. Organul executiv este responsabil de respectarea actelor normative în vigoare, statutului și regulamentelor interne. Organul executiv va prezenta evoluția Băncii și va pune în discuție cu Consiliul băncii și Comisia de cenzori managementul intern al riscurilor și sistemul de control.
76. Organul executiv este responsabil de furnizarea unei informații complete, exacte și esențiale către Consiliul băncii, Comisia de cenzori și auditorul extern.
77. Cele mai importante aspecte ale activității Organului executiv trebuie să fie incluse în dările sale de seamă.

78. Sistemul de evaluare și remunerare a Organului executiv urmează să stimuleze activitatea membrilor acestuia și să asigure menținerea managerilor calificați. Remunerarea se compune dintr-o parte fixă și una variabilă, cea variabilă fiind determinată în raport cu performanțele obținute.

D. CONTROLUL ACTIVITĂȚII ECONOMICO-FINANCIARE

79. Banca va pregăti rapoartele financiare în concordanță cu cerințele standardelor de raportare impuse prin legislația în vigoare. Banca va asigura întocmirea rapoartelor financiare anuale în conformitate cu standardele internaționale de raportare financiară.
80. Rapoartele financiare anuale ale băncii urmează să fie prezentate cu note explicative asigurând cititorul cu informații elocvente pentru a putea interpreta corect cifrele aferente rezultatelor financiare ale băncii. Informația financiară urmează a fi completată cu comentarii și evaluări analitice ale Băncii, precum și un raport al auditorului.
81. Consiliul Băncii urmează să prezinte acționarilor informații aferente auditului activității economice și financiare a Băncii. Responsabilitatea Consiliului pentru prezentarea unor rapoarte echilibrate și clare se extinde și pentru rapoartele intermediare și alte rapoarte publice, rapoarte întocmite pentru autoritățile de supraveghere și control, precum și a informației necesar a fi prezentate în concordanță cu legislația, statutul băncii și alte documente interne ale băncii.
82. În concordanță cu legislația în vigoare, Organul executiv va descrie în raportul anual responsabilitatea pentru întocmirea rapoartelor financiare, și va include raportul auditorului referitor la responsabilitatea pentru rapoartele întocmite.
83. Raportul Organului executiv se va prezenta de către Bancă în rapoartele financiare proprii și consolidate și va include:
- prezentarea reală a dezvoltării și performanțelor activității băncii;
 - descrierea principalelor riscuri cu care se confruntă Banca;
 - informații privind mediul înconjurător și oportunitățile profesionale ale angajaților;
 - orice eveniment important care a avut loc de la finele perioadei de gestiune până la prezentarea raportului financiar;
 - perspectivele de dezvoltare a băncii;
 - informații privind răscumpărarea acțiunilor;
 - informații privind existența filialelor băncii;
 - și altele.
84. Raportul Organului executiv va cuprinde un capitol privind guvernarea corporativă, și va conține informație despre:
- codul de guvernare corporativă aplicat, cu referință la sursa și locul publicării;
 - gradul cu care Banca se conformează sau nu prevederilor din codul de guvernare corporativă;
 - sistemele de control intern și gestiune a riscurilor băncii;
 - împuternicirile și drepturile organelor de conducere și ale acționarilor băncii;

- componența, modul de funcționare și structura organelor de conducere ale băncii.

E. CONTROLUL INTERN ȘI AUDITUL INTERN

85. Banca va diferenția competențele organelor componente ale sistemului de control al activității economice și financiare a băncii, în dependență de funcțiile acestora în cadrul proceselor de dezvoltare, aprobare, utilizare și evaluare a sistemului de control intern.
86. Controlul activității economico-financiare a Băncii este exercitat de către Comisia de Cenzori, care se subordonează Adunării generale a acționarilor.
87. Componența numerică a Comisiei este constituită dintr-un număr impar de membri, dar nu mai puțin de 3, care pot fi atât acționarii Băncii, cât și alte persoane.
88. Membrii Comisiei de Cenzori le este interzis să dezvăluie informații despre orice operațiune de care iau cunoștință la exercitarea funcției lor cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
89. Comisia de cenzori a Băncii efectuează controlul obligatoriu al activității economico-financiare a Băncii anual, în baza Planului de lucru aprobat anual, precum și din proprie inițiativă, la cererea acționarilor, la hotărârea Adunării generale a acționarilor sau la decizia Consiliului conform prevederilor Statutului Băncii.
90. Comisia de Cenzori va prezenta anual Adunării generale a acționarilor raportul privind controlul obligatoriu al activității economico-financiare a Băncii în anul încheiat. Raportul va cuprinde opinia Comisiei de Cenzori asupra gradului de conformitate al dărilor de seamă financiare cu rezultatele financiare reale ale Băncii. Dacă se consideră necesar, raportul va cuprinde și recomandări ale Comisiei de Cenzori pentru eliminarea neajunsurilor.
91. În scopul asigurării controlului activității economice și financiare ale băncii, evaluărilor în domeniul controlului intern, managementul profilului de risc, complianța cu documentele guvernării corporative și recomandărilor privind îmbunătățirea activității băncii, Banca va asigura existența subdiviziunii de audit intern. Angajații auditului intern nu pot fi selectați ca membri a Consiliului și Organului executiv.
92. Subdiviziunea de audit intern va fi subordonată direct Consiliului băncii și raportează acestuia privind activitatea sa. Activitatea subdiviziunii de audit intern urmează a fi supravegheată de către Comisia de Cenzori. Sarcinile și funcțiile, drepturile și obligațiile subdiviziunii de audit intern urmează a fi stipulate în regulamentul subdiviziunii de audit intern aprobat de Consiliul băncii.
93. Consiliul băncii este obligat să efectueze, minimum o dată în an, o evaluare a eficienței sistemului de control intern a băncii și revizuirii reglementărilor interne prevăzute în politicile, regulamentele, procedurile și alte documente normative interne aprobate,

inclusiv aferente controlului operațional și financiar, controlul complianței și eficienței sistemului de gestiune a profilului de risc.

F. AUDITUL EXTERN

94. Pentru obținerea unei opinii independente cu referire la fiabilitatea și obiectivitatea raportării financiare, Banca va asigura auditul raportării financiare anuale apelând la serviciile auditorului extern (societate de audit) în concordanță cu prevederile legislației în vigoare.
95. Consiliul băncii va înainta acționarilor proiectul deciziei privind identificarea societății de audit.
96. Banca va schimba periodic compania de audit, cu o frecvență, cel puțin care va asigura respectarea principiului de independență a auditorului, stabilită de legislația în vigoare.
97. Organul executiv urmează să asigure susceptibilitatea și completitudinea informațiilor financiare prezentate societății de audit extern.
98. Reprezentaților societății de audit selectate le este interzis să dezvăluie informații despre orice operațiune de care iau cunoștință la exercitarea funcției lor, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

VII. INDEPENDENȚA ACTIVITĂȚILOR

99. Banca își va conduce activitățile în interesul acționarilor Băncii și în concordanță cu prevederile Codului și Statutului băncii.
100. Banca urmează să-și conducă întotdeauna afacerile în mod independent.
101. Toate tranzacțiile și relațiile între Bancă și acționari urmează a fi gestionate pe bază normală comercială în corespundere cu legislația în vigoare.
102. Membrii Consiliului băncii trebuie să fie independenți în procesul de luare a deciziilor.
103. Dacă, după alegerea sa, președintele Consiliului băncii sau un membru al Consiliului se confruntă cu circumstanțe care îi amenință independența și imparțialitatea, el trebuie să aducă acest fapt la cunoștința Consiliului băncii sau, respectiv, președintelui consiliului băncii în scris.

VIII. TRANSPARENȚA ȘI DEZVALUIREA OBIECTIVĂ A INFORMATIEI PRIVIND ACTIVITATEA BANCII

104. În scopul asigurării posibilității luării unor decizii ale acționarilor bine documentate, Banca urmează să asigure dezvăluirea oportună a informațiilor credibile despre

Banca către acționari și părțile interesate, inclusiv situația financiară, indicatorii economici, rezultatele afacerilor derulate, structura managementului și capitalului, precum și acționarilor.

105. La dezvăluirea și/sau publicarea informației, Banca va respecta prevederile Legislației aferente secretului comercial, bancar și altor secrete protejate prin lege.
106. Mijloacele de informare se selectează așa încât să asigure accesul liber la informație a tuturor persoanelor interesate în informația dezvăluită, în lipsa unor cheltuieli considerabile din partea Băncii sau a persoanelor interesate în informația dezvăluită.
107. Pentru o accesibilitate oportună și unei largi distribuții, paralel cu alte canale de informare acceptate conform reglementărilor interne, Banca va utiliza sistemele electronice, inclusiv Internet.
108. Deschiderea informațională a băncii urmează să se bazeze pe reglementările interne elaborate și aprobate în acest sens.
109. Banca urmează într-o manieră oportună să dezvăluie informația referitor la evenimentele semnificative ale activității sale.
110. Angajații băncii urmează a fi obligați să nu dezvăluie informații interne confidențiale pe perioada angajării acestora. Banca va examina cazurile pentru care va impune perioade definite pentru care dezvăluirea unor informații după suspendarea sau încheierea relațiilor de munca cu Banca va fi protejată.

IX. POLITICA DE DIVIDENDE

111. Banca va urma cerințele stabilite de legislația în vigoare și documentele interne ale băncii care determină politica de dividende a băncii.
112. Politica de dividende urmează să reglementeze procedura distribuirii profitului net și definiția părții alocate plății dividendelor.
113. Politica de dividende urmează să definească echilibrul între sarcinile băncii referitor la creșterea beneficiilor acționarilor, menținerea creșterii capitalizării băncii și regulilor specifice politicii dividendelor bazate pe prevederile actelor legale și normative.
114. Unul dintre principiile politicii de dividende urmează să asigure un mecanism simplu și transparent în privința stabilirii sumei dividendelor și termenilor achitării acestora.
115. Politica de dividende a băncii urmează să fie suficient de transparentă și deschisă pentru acces acționarilor, potențialilor investitori și instituțiilor publice.

X. LEGALITATE ȘI ETICA

116. Banca va activa și acționa în baza legislației în vigoare, principiilor de etică general acceptate în mediul de afaceri, Statut, prezentul Cod și obligațiunile contractuale asumate.
117. Relațiile între acționari, membrii Consiliului și Organul executiv urmează a fi stabilite pe încredere reciprocă, respect, fiabilitate și control.

XI. RELATIILE CU PARTI ASOCIATE

118. Specificul activității bancare constă în faptul că pentru succesul afacerii nu numai încrederea acționarilor, dar și într-o măsură substanțială încrederea clienților, investitorilor și băncilor partenere este crucială.
119. Banca recunoaște și va respecta drepturile părților asociate și își va focusa cooperarea cu fiecare parte cu scopul dezvoltării sale și asigurării creșterii durabile.
120. În activitatea sa, Banca se va conduce de principiul neutralității în relație cu grupurile financiare și economice, partidele politice și asociațiile politice, dezvoltându-și afaceri în interesul acționarilor și clienților.
121. Principiile liberei concurențe sunt inerente activității băncii, Banca asigurând respectarea cerințelor privind combaterea spălării banilor.
122. Banca va întreprinde toate măsurile pentru protecția informației aferente operațiunilor cu clienții. Dezvăluirea unor astfel de informații va fi posibilă numai în cadrul prevederilor prevăzute în legislația în vigoare.
123. Banca va asigura respectarea drepturilor Părților asociate privind informarea Consiliului băncii despre încălcarea drepturilor acestora.
124. Banca va atrage o atenție sporită creșterii calității serviciilor prestate, asigurând examinarea atentă și oportună a conflictelor, pretențiilor și reclamațiilor.

XII. POLITICI EFICIENTE DE MANAGEMENT A PERSONALULUI

125. Guvernarea corporativă urmează să se bazeze pe protecția drepturilor angajaților Băncii reglementate de legislația în vigoare și urmează a fi conduse de maniera dezvoltării relațiilor de parteneriat între Bancă și angajați în soluționarea problemelor sociale și relațiilor de muncă.
126. Banca va selecta angajații la pozițiile respective în structura băncii utilizând proceduri transparente și respectând reglementările interne în vigoare.

127. Un conflict de interes este definit ca situația în care interesele personale ale angajaților băncii afectează sau pot afecta îndeplinirea imparțială a responsabilităților.
128. Angajații Băncii urmează să se comporte de maniera de a nu permite situații în care conflictul de interes poate apărea în relația cu ei înșiși ori părțile afiliate sau alții.
129. Principiile de bază privind prevenirea conflictelor de interes urmează a fi reflectate în Codul de Etică a băncii aprobat de către Consiliul Băncii.

XIII. POLITICI EFICIENTE DE MANAGEMENT A CONFLICTELOR

A. CONFLICTELE CORPORATIVE

130. Oficialii, precum și angajații băncii urmează să asigure respectarea în totalitate în cadrul activităților desfășurate a prevederilor legislației și principiilor acestui Cod, precum și standardelor etice și regulilor general acceptate de conduită în afaceri.
131. În scopul asigurării unei evaluări obiective a conflictelor corporative și creării condițiilor pentru rezolvarea eficientă a acestora, persoanele, interesele cărora au fost vizate sau ar putea fi, nu vor fi implicate în soluționarea acestora.
132. În eventualitatea apariției unui conflict corporativ, participanții urmează să găsească soluția pe cale amiabilă cu scopul asigurării protecției efective atât a drepturilor acționarilor, precum și reputației de afaceri a Băncii.
133. În cazul epuizării oricăror posibilități de soluționare a conflictului corporativ pe cale amiabilă, orice situație de acest fel va fi rezolvată în strictă conformitate cu legislația în vigoare.
134. Organul executiv urmează, în numele Băncii, să soluționeze conflictele corporative referitoare la chestiuni asupra cărora nu este necesară emiterea deciziilor Consiliului băncii, și urmează să stabilească procedura de lucru și soluționare cu conflictele corporative.
135. Consiliul băncii urmează să examineze anumite conflicte corporative în competența Organului executiv, la prima vedere, în eventualitatea în care subiectul acestui conflict este urmare a unei acțiuni a Consiliului sau a unui document aprobat de acesta.

B. TRANZACȚII CU CONFLICT DE INTERES ȘI DE PROPORȚII

136. Orice conflict de interese între Bancă și membrii Consiliului băncii sau al Organului executiv va fi evitat. Deciziile asupra unor tranzacții, în urma cărora membrii Consiliului băncii sau ai Organului executiv ar putea avea conflicte de interese de importanță materială pentru Bancă, se aprobă în absența membrilor interesați în încheierea unor astfel de tranzacții.

137. Banca nu va stimula semnarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate. În cazul semnării unor astfel de tranzacții, Banca va asigura respectarea limitelor stabilite de legislația în vigoare și va asigura dezvăluirea acestora.
138. Un membru al Consiliului băncii sau al Organului executiv va raporta imediat despre orice conflict de interese sau potențial conflict de interese, care este de importanță materială pentru Bancă, Președintelui Consiliului băncii sau, respectiv, conducătorului Organului executiv și va furniza informațiile relevante.
139. Consiliul băncii va hotărî, în absența persoanei interesate, cu unanimitatea membrilor aleși ai Consiliului neinteresati, aprobarea unei tranzacții cu conflict de interes.
140. Dacă mai mult de jumătate dintre membrii aleși ai Consiliului Băncii sunt persoane interesate în efectuarea tranzacției date, aceasta va fi încheiată numai prin hotărârea Adunării generale a acționarilor.
141. Hotărârea Adunării generale a acționarilor privind încheierea tranzacției cu conflict de interese se ia cu votul majorității acționarilor care nu sunt persoane interesate în ce privește încheierea tranzacției.
142. Persoana cointereseată în efectuarea tranzacției date trebuie să părăsească ședința Consiliului sau Adunării generale a acționarilor la care se hotărăște cu privire la încheierea tranzacției cu conflict de interese.
143. Organul executiv va efectua tranzacții de proporții, în corespundere cu decizia și aprobarea Consiliului Băncii și în corespundere cu reglementările interne privind încheierea tranzacțiilor de proporții,
144. Decizia de încheiere de către Bancă a unei tranzacții de proporții se adoptă în unanimitate de toți membrii aleși ai Consiliului Băncii, dacă valoarea acesteia depășește limitele legale reglementate. În cazul în care valoarea tranzacției de proporții depășește 50% din valoarea activelor Băncii potrivit ultimului bilanț până la încheierea tranzacției, decizia aferentă încheierii acesteia va fi luată de Adunarea generală a acționarilor.
145. În alte cazuri sau în cazul când Consiliul nu a ajuns la unanimitate, hotărârea de încheiere de către bancă a unor tranzacții de proporții se ia de către Adunarea generală a acționarilor cu două treimi de voturi.
146. Consiliul Băncii urmează să asigure ca Organul executiv să implementeze practici de identificare a potențialelor tranzacții cu conflict de interes și de proporții.

XIV. DISPOZITII FINALE

147. Aprobarea Codului de guvernare corporativă a băncii ține de competența exclusivă a Adunării generale a acționarilor.

148. Prezentul Cod intra în vigoare din data aprobării acestuia.
149. Prevederile prezentului Cod sunt obligatorii pentru toți membrii organelor de conducere și de control ale Băncii. Încălcarea responsabilităților prevăzute vor implica consecințe pentru persoanele ce comit astfel de încălcări.
150. Banca va asigura prevederea în contractele de muncă dintre Bancă și membrii organelor de conducere, sancționarea încălcării responsabilităților conform prevederilor legislației în vigoare.
151. Structurile, procedurile și practicile aferente procesului de guvernare corporativă în Banca urmează a fi reglementate de Statut și alte documente interne ale Băncii, inclusiv:
- Regulamentul Adunării Generale a Acționarilor
 - Regulamentul Consiliului
 - Regulamentul Comisiei de Cenzori
 - Regulamentul Comitetului de Conducere
 - Regulamentul privind sistemul de control intern
 - Politica privind riscurile
 - Regulamentul privind dezvăluirea informației
 - Codul de etică
 - Politica de dividende
152. Documentele menționate mai sus urmează a fi elaborate în concordanță cu legislația în vigoare și principiile de guvernare corporativă acceptate și recunoscute prin prezentul Cod.